
Arkivsak-dok. 26/00593-1

Saksbehandler Heidi Oddrun Jordahl

Saksgang

Møtedato

Saksnr

Formannskapet

- Forskrift om åpning av jakt og fastsetting av minsteareal for elg, hjort og rådyr og fastsetting av fellingsavgifter for elg og hjort, Gjemnes kommune - utlegging til høring

Kommunedirektørens innstilling:

Forslag til Forskrift om åpning av jakt og fastsetting av minsteareal for elg, hjort og rådyr og fastsetting av fellingsavgifter for elg og hjort legges ut på høring.

Denne saken gjelder

Ny viltressurslov trer i kraft 1 juli 2026. Ny lov sier at kommuner skal fastsette innkreving av fellingsavgift for hvert dyr som felles av hjort og elg i lokal forskrift. Samtidig anbefales det at videreføring av gjeldende lokal forskrift for minsteareal for elg, hjort og rådyr samt åpning av jakt fastsettes i samme forskrift.

Saksopplysninger

Viltressursloven (lov 20. juni 2025 nr. 102 om jakt, fangst og felling av vilt mv.) trer i kraft 1. juli 2026. Samtidig oppheves viltloven (lov 29. mai 1981 nr. 38 om jakt og fangst av vilt).

Den nye viltressursloven viderefører kravet om at kommunen må fastsette forskrift for å åpne for jakt på elg hjort og rådyr. Loven viderefører også kravet om fastsettelse av minsteareal for godkjenning av vald og for tildeling av fellingstillatelser, jf. § 42.

Gjemnes kommune har i dag lokal forskrift FOR-2010-05-25-721 Forskrift om opning av jakt etter elg, hjort og rådyr, Gjemnes kommune, Møre og Romsdal, fastsatt med hjemmel i viltloven. Denne forskriften må oppheves og erstattes av en ny forskrift med hjemmel i viltressursloven. Minstearealene videreføres uendret, med samme verdier som i gjeldende forskrift fra 2010, da endring i minsteareal må være fremmet før 15 januar og forskrift om minsteareal må være fastsatt innen 15 mars.

Når viltressursloven trer i kraft, innføres det også et nytt krav om at kommuner som ønsker å fastsette fellingsavgift for elg og hjort, må gjøre dette gjennom forskrift med hjemmel i § 9 fjerde ledd. Avgiften skal fastsettes innenfor de rammene som er vedtatt av Stortinget.

Vurdering

I § 3. Fellingsavgift for elg og hjort skal kommunen sette sats for fellingsavgift for de to artene. Rådyr er det ikke åpnet for å innkreve fellingsavgift for i lovverket. Det foreslås at fellingsavgiften settes til 100 % av maksimal sats for fellingsavgift. Stortinget fastsetter rammene for den maksimale fellingsavgiften hvert år, og satsene for 2026 er ikke klare. I 2025 var de maksimale fellingsavgiftene satt til:

Elg voksen:	670 kr
Elg kalv:	400 kr
Hjort voksen:	520 kr
Hjort kalv:	370 kr

Det har de siste 5 årene i snitt blitt felt 536 hjort pr år. Inntektene fra fellingsavgiftene går inn i viltfondet, og viltfondet brukes nesten i sin helhet til å dekke utgifter til ettersøk. I 2025 gikk viltfondet 324.000 i minus som måtte dekkes av kommunen over driftsbudsjett. Inntekter til viltfondet fra fellingsavgifter utgjorde kr 259.890 og utgifter til ettersøk kr. 549.621 i 2025.

Videreføring av maks fellingsavgift er i tråd med praksis kommunen har ført siste 20 år.

Lokal forskrift

Når offentlige myndigheter bestemmer rettigheter og plikter for et bestemt antall, eller krets med private personer eller virksomheter, er det en forskrift. Definisjonen følger av forvaltningslovens § 2 bokstav c, jf. bokstav a.

Forvaltningsloven stiller formelle krav til fastsettelse, utredning og høring av forskrift. Høringsfrist kan ikke være mindre enn seks uker. Etter høringsfristen er avsluttet og det er tatt stilling til eventuelle innspill, kan forskriften vedtas av den som har myndighet, og deretter skal den kunngjøres i Norsk Lovtidend.

Ved fastsetting av lokale forskrifter er det lovhjemmelen som bestemmer hva det skal eller kan fastsettes forskrifter om, og hvem som har myndighet. Det kan ikke fastsettes forskrifter som strider mot lover eller sentrale forskrifter.

For å ivareta at saken er godt opplyst legges utkast til forskrifter ut på offentlig høring gjennom kommunes hjemmeside, samt at forslag til forskrift sendes på høring til kommunens vald.

Saksgang i fastsettelse av lokal forskrift etter ny viltressurslov

Formannskapet behandler først utkast til lokale forskrifter. Etter at forskriftene har vært på høring behandles høringssvarene i formannskapets møte i august, eller tidligere hvis det blir satt opp ekstra formannskapsmøte i juni. Der fattes det vedtak som videresendes for behandling i kommunestyret 16.juni/08.september.

Det vurderes videre at lokal forskrift må være sluttbehandlet og fastsatt i kommunestyremøte 16 juni/08 september, og at de deretter kunngjøres med iverksettelse fra 1. juli/08. september. Ny forskrift erstatter FOR-2010-05-25-721 Forskrift om opning av jakt etter elg, hjort og rådyr, Gjemnes kommune, Møre og Romsdal.

Konsekvenser for økonomi

Fellingsavgifter gir inntekter til kommunens viltfond. Viltfondet brukes til å betale for ettersøktstjenester. Størrelsen på fellelingsavgiften vil ha innvirkning på hvor mye kommunen må dekke av ettersøktstjenestene over driftsbudsjettet.

Konsekvenser for organisasjon, ansatte, HMS og likestilling

Ingen kjente

Konsekvenser for miljø

Ingen kjente

Konsekvenser for barn og unge, folkehelse, og universell utforming

Ingen kjente

Kommunedirektøren i Gjemnes

Inge Falstad

24.04.2026

Vedlegg

Utkast - Forskrift om åpning av jakt og fastsetting av minsteareal for elg, hjort ...fellingsavgifter